

Suomen yrittäjien ilmasto- ja energiapolitiikan linjauksia

Ympäristöasiat ovat viime vuosina tulleet yhä keskeisemmiksi yhteiskunnallisessa keskustelussa ja myöskin talouspolitiikassa. Keskeisimpiä ympäristöasioita ovat yleisessä keskustelussa olleet ilmaston muuttuminen kasvihuonekaasujen johdosta, maaperän saastuminen sekä vesistöjen ja pohjaveden likaantuminen ja rehevöityminen. Ihmisen vaikutus näihin asioihin on yhä merkittävämpi johtuen toisaalta siitä, että ihmisten määrä maapallolla on runsaassa 100 vuodessa kuusinkertaistunut noin 1 miljardista 6 miljardiin, ja toisaalta siitä, että elintason noustessa yhtä ihmistä kohti syntyvä rasite ympäristöön on moninkertaistunut 100 vuodessa. Maaperän ja vesistöjen likaantuminen ja rehevöityminen ovat melko paikallisia ilmiöitä joko kansallisvaltioiden sisällä tapahtuvia tai muutamien valtioiden yhteydessä olevien vesistöjen likaantumisia. Sen sijaan ilmastovaikutukset ovat yleismaailmallisia, eivätkä tunne sen paremmin valtioiden kuin maanosienkaan rajoja.

Kasvihuonekaasut

Ihmisen toiminnan vaikutukset ilmastoon ovat moninaisia. Keskeisin tekijä kuitenkin on kasvihuonekaasujen pääseminen ilmakehään ihmisen toimintojen johdosta. Kasvihuonekaasuiksi määritellään lähinnä hiilidioksidi, metaani, dioksyidi (ilokaasu) ja joukko keinotekoisia yhdisteitä. Kasvihuonekaasuja on ilmakehässä luonnostaan, ja ne ovat välttämättömiä ihmisen elämälle maapallolla. Ne nostavat maapallon keskilämpötilaa noin 30 asteella -18 asteesta noin +15 asteeseen. Ilman kasvihuonekaasuja ihmisen ja useimpien muiden elinlajien elämä maapallolla olisi mahdotonta.

Hiilidioksidia on ilmakehässä luonnostaan 0,04 % ilmakehän tilavuudesta. Kaiken kaikkiaan hiiltä ilmakehässä on noin 775 miljardia tonnia. Hiilen määrä ilmakehässä vaihtelee. Hiiltä on sitoutuneena suuria määriä erityisesti valtameriin ja niiden lisäksi myöskin maaperään sekä maapallon kasvustoon. Ilmassa oleva hiilidioksidi ja eri kohteissa oleva sitoutunut hiili ovat vuorovaikutussuhteessa toisiinsa. Hiilidioksidin määrä ilmakehässä siten jonkin verran luonnostaan vaihtelee, ja hyvin pitkällä aikavälillä muutokset ovat olleet suuriakin.

Maapallon lämpötila on pitkällä aikavälillä vaihdellut huomattavastikin. Viimeinen kylmempi kausi maapallolla oli noin 20.000 vuotta sitten, ja sitä aikaisemmin kylmiä kausia oli noin 100.000 vuoden välein. Tällä hetkellä luonnostaan maapallo on lämpenemisvaiheessa.

Normaalin ilmakehässä olevan hiilidioksidin ja eri kohteisiin sitoutuneen hiilen välisen vuorovaikutuksen lisäksi uutena ilmakehän hiilidioksidiin vaikuttavana tekijänä on fossiilisten polttoaineiden polton kautta ilmakehään pääsevä hiilidioksidi. Fossiilisissa polttoaineissa, öljyssä, kivihielessä ja maakaasussa on suhteellisen runsaasti hiiltä sitoutuneena näihin ainesosiin. Näiden aineiden polttamisesta vapautuu ilmakehään vuosittain hiiltä noin 5,5 mrd.tonna. Tämä

on noin 0,7 % siitä määrästä, mitä hiiltä ilmakehässä on. Näin ollen fossiilisten polttoaineiden polton kautta lisääntyy ilmakehässä olevan hiilen määrä jatkuvasti siten, että suoraan kaavamaisesti laskennallisesti hiilen määrä ilmakehässä kaksinkertaistuisi noin 140 vuodessa. Hiilen määrän kaksinkertaistumisesta ilmakehässä tiedetään, että se nostaa maapallon lämpötilaa noin 5 asteella. Ts. ihmisen käyttäessä fossiilisia polttoaineita tähän tahtiin kuin nyt tehdään noin 140 vuoden käytön jälkeen hiilen määrä ilmakehässä kaksinkertaistuisi, ja tästä syystä maapallon lämpötila nousisi 5 asteella. Tällaisella lämpötilan keskimääräisellä nousulla on huomattavia vaikutuksia sinänsä maapallon elämään, mutta sen lisäksi sillä arvioidaan olevan erityisen draaattisia vaikutuksia tiettyihin maapallon elinkelpoisuutta sääteleviin heikkoihin lenkkeihin.

Maapallon heikot lenkit

Maapallon itsesäätelysystemi toimii termostaatin tavoin. Erilaisten tekijöiden väliset suhteet pitävät sopivaa luonnon tasapainoa yllä, jossa kuitenkin on luonnostaan tiettyä vaihtelua nähtävissä. Koko järjestelmässä on kuitenkin erityisen herkkiä kohtia, jotka ovat alttiita olosuhteiden muutoksille ja sellaisille muutoksille, joilla taas puolestaan voi olla suuri vaikutus koko maapallon toimintaan.

Lämpötilan nousun kannalta on maapallolla havaittavissa vajaat 10 sellaista kohtaa, jotka ovat erityisen alttiita lämpötilan nousun aiheuttamiin suuriin muutoksiin. Tällaisina, ja toteutuessaan, maapallon lämpötilan nousua edistävinä kohtina ovat Amazonin sademetsien tuhoutuminen, Saharan aavikoitumisen laajentuminen Afrikassa sekä metaanin mahdollinen vapautuminen Pohjois-Siperiassa lämpötilan noustessa. Näistä yksin metaanin vapautuminen Siperiassa ikiroudan sulaessa on vaikutuksiltaan arvioitu olevan jopa suurempi kuin ihmisen fossiilisten polttoaineiden käytöstä aiheutuva hiilen määrän kasvu ilmakehässä. Tämän lisäksi merkittäviä tekijöitä arvioidaan olevan el Niño – ilmiö Tyynellä valtamerellä sekä pohjoisnavan sulaminen ja etelänavan jääpeitteen lohkeilu mereen. Nämä kolme jälkimmäistä tekijää eivät sinänsä sellaisenaan suoraan vaikuta maapallon lämpenemiseen, mutta aiheuttavat muita haitallisia vaikutuksia.

Energian kulutuksen ja bruttokansantuotteen yhteys

Energian merkitys bruttokansantuotteelle on erittäin ratkaiseva. Erityisesti Suomen kaltaisessa maassa, jossa ilmasto on kylmä, kuljetusyhteydet ovat pitkät maan harvasta asutuksesta johtuen ja myöskin tuotannon rakenne on raaka-ainepohjasta johtuen hyvin energiavaltaista, energian merkitys on aivan keskeinen bruttokansantuotteelle. Tämä näkyy hyvin oheisista kuvioista, joissa on kuvattu bruttokansantuotteen ja energian loppukulutuksen välistä suhdetta sekä sähkön kokonaiskulutusta Suomessa. Energia on täysin välttämätöntä nykyisen kaltaisen elintason ylläpitämiselle Suomessa. Myös kaikki kasvunäkymät lähtevät siitä, että energian kulutus jatkossakin yhä vain kasvaa. Ei ole näköpiirissä sellaista taloudellista kasvua, joka saataisiin aikaan ilman jonkin asteista energian käytön lisäystä. Pikemminkin yhteys taloudellisen kasvun

ja energian käytön välillä on jokseenkin yhden suhteessa yhteen, tuotanto kasvaa yhtä paljon kuin kasvaa energiainkin käyttö.

Myöskin fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käytön hiilidioksidipäästöt ovat olleet kasvussa jatkuvasti, vaikkakin käyttöön on otettu yhä vähemmän polttoainetta kuluttavia autoja ja koneita. Päästöt lisääntyvät, koska autoja ja koneita on yhä enemmän ja on siirrytty käyttämään aiempaa suurempia ja raskaampia autoja. Tällä hetkellä päästöt ovat noin kolmanneksen suuremmat kuin vuonna 1990, joka on Kioton sopimuksen vertailuvuosi.

Kasvihuonepäästöjen kansainväliset sopimukset

Kioton sopimuksessa vuodelta 1997 sovittiin, että EU vähentää kasvihuonepäästöjään 8 %:lla vuoden 1990 tasosta mitattuna vuosien 2008-2012 keskiarvokulutuksessa. EU sitoutui yksipuolisesti vähentämään kasvihuonepäästöjään Kioto-kaudella, kun tavoitteena oli Kioton sopimuksessa vuoden 1990 päästötaso. Suomen osuudeksi tästä EU:n tavoitteesta tuli se, että Suomen päästöt ovat vuosien 2008-2012 keskiarvona ilmaistuna vuoden 1990 tasolla. Suomen kasvihuonepäästöt olivat vuonna 1990 71,09 milj.tonnia. Niiden on arvioitu kasvavan ilman erillisiä rajoittavia toimenpiteitä vuoden 2008-2012 keskiarvolukuna ilmaistuna 83 milj.tonniin. Näin ollen Suomen Kioto-tavoitteen saavuttamiseksi tulisi tätä arvioitua päästö määrää pienentää noin 12 milj.tonnilla eli noin 15 %:lla. Tämä supistaminen tulisi saada aikaan ensi vuoden alussa alkavalla viisivuotiskaudella.

EU hyväksyi 10.1.2007 oman uuden energiastrategiansa. Tämän strategian mukaan EU:n kasvihuonepäästöjä alennetaan Kioto-sopimuksen lisäksi siten, että EU:n tasolla päästöt supistuvat vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä 20 %:lla. Tämän lisäksi päätettiin, että biopolttoaineilla tuotetun energian osuus tulee olla koko EU:n tasolla 20 % vuonna 2020. Näiden uusien EU:n tavoitteiden osalta ei vielä ole tehty ratkaisua siitä, mikä on kunkin EU:n jäsenen oma osuus näistä tavoitteista. Jos Suomen osuus päästötavoitteista on EU-maiden keskiarvo, - 20 %, tarkoittaisi tämä sitä, että vuoteen 2020 mennessä Suomen tulee supistaa arvioituja päästö määräänsä noin kolmanneksella. Biopolttoaineiden osalta Suomessa jo ylitetään EU:n asettama 20 %:n tavoite, sillä Suomessa biopolttoaineiden osuus energian tuotannossa on jo nyt 25 %. On mahdollista, että Suomelle kuitenkin asetetaan EU:n taakan jaossa jonkin asteinen biopolttoaineiden osuuden korottamistavoite vuoteen 2020 mennessä.

Kaiken kaikkiaan kansainväliset sopimukset asettavat Suomelle varsin kovat vaatimukset kasvihuonepäästöjen rajoittamisessa. Jo Kioton tavoitteiden saavuttaminen vaatii huomattavia toimenpiteitä kasvihuonepäästöjen rajoittamiseksi Suomessa, ja näiden toimenpiteiden tulee vaikuttaa nopeasti, koska vertailukausi alkaa jo vuoden 2008 alusta lukien. Valtion taloudellinen tutkimuslaitos, VATT, ja Elinkeinoelämän tutkimuslaitos, ETLA, ovat tehneet arvioita Kioto- ja EU-sopimuksen taloudellisista vaikutuksista. Näiden arvioiden keskeinen tulos on se, että bruttokansantuote olisi vuonna 2025 noin 4 % pienempi kuin se olisi ollut ilman näitä sopimuksia. Vastaavasti EU-maiden keskimääräinen bruttokansantuote supistuisi sopimusten noudattamisella vain noin 2 %:lla. Ar-

viot ovat suuntaa antavia, mutta niiden viesti on selvä. Vaikutukset ovat noin kaksinkertaiset Suomessa EU-maiden keskimääräisiin vaikutuksiin verrattuna. Tämä johtuu siitä, että energian merkitys Suomen kansantaloudelle on maan pohjoisesta sijainnista, pitkistä kuljetusmatkoista ja tuotannon energiavaltaisuudesta johtuen selvästi EU-maiden keskiarvoa suurempi.

Kansallinen ilmasto- ja energiastrategia

Eduskunta hyväksyi 6.6.2006 kansallisen ilmasto- ja energiastrategian. Tässä strategiassa määritellään ne toimenpiteet, joilla Suomi pyrkii saavuttamaan Kioton pöytäkirjan velvoitteet kasvihuonekaasupäästöjen rajoittamiseksi. Strategiassa määritellään ja käydään läpi suuri joukko erilaisia toimenpiteitä, joilla Suomi pyrkii sopeutumaan Kioton sopimuksen asettamiin rajoituksiin. Näitä toimenpiteitä ovat päästökauppa, Kioton joustomekanismien hyödyntäminen, energiapolitiikka, yhdyskuntien ja rakennusten energian käyttöä koskevat tavoitteet, liikenne, kuntien energian käyttö, energia- ja ilmastopolitiikan ohjaukeinot, energian tuotannon ja käytön ulkopuolisten sektoreiden tavoitteet sekä hiilidioksidin elut. Näillä toimenpiteillä pyritään Kioton sopimuksen mukaisten rajoitusten noudattamiseen kasvihuonepäästöissä.

Vanhasen toisen hallituksen ohjelmassa todetaan, että hallitus laatii heti pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategian. Tässä valmistelussa huomioidaan Kioton sopimuksen lisäksi edellisen kansallisen ilmaston ja energiasopimuksen jälkeen hyväksytty EU:n energiastrategia. Valmistelu tapahtuu KTM:n johdolla. Tavoitteena on ”oma ja oikeudenmukainen vastuu” EU:n sopimasta 20 %:n suuruudesta hiilidioksidipäästöjen alentamisesta vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Tämän lisäksi EU on sopinut siitä, että EU:n tasoa kiristetään 30 %:iin vuoden 1990 tasosta, jos hiilidioksidipäästöjen rajoittamisessa saavutetaan maailmanlaajuinen sopimus. Pääministeri Vanhasen toisen hallituksen ohjelmassa todetaan, että Suomi tavoittelee tällaista maailmanlaajuista sopimusta. EU:n jäsenmaiden välinen taakanjako päätetään myöhemmin. Näin ollen vielä ei tiedetä, mikä tulee olemaan Suomen päästö- rajoitustavoite EU:n energiastrategiassa.

Hallituksen ilmasto- ja energiastrategian valmistelu aloitettiin ripeästi jo alkukesästä 2007. Tavoitteena on saada strategia valmiiksi syksyllä 2008. Suomen Yrittäjät on ollut mukana strategiavalmistelun aloittavassa seminaarissa alkukesästä 2007.

Suomen Yrittäjien ilmasto- ja energiapoliittinen linjaus

Suomi on poliittisella tasolla sitoutunut kahteen hyvin merkittävään ilmasto- ja energiapolitiikkaa ohjaavaan kansainväliseen sopimukseen, Kiotosopimukseen vuonna 1997 ja EU:n energiastrategiaan vuoden 2007 alussa. Suomen osuus maapallon kasvihuonekaasupäästöistä on häviävän pieni, vain noin 0,17 %. Nämä Suomen poliittisen johdon tekemät sopimukset ovat erittäin raskaita Suomen talouselämälle niiden kustannusten ollessa arvioiden mukaan noin 4 % bruttokansantuotteesta eli noin 7 mrd.euroa vuodessa vuoden 2025 tasosta lukien. Suhteellinen rasitus on kaksinkertainen EU:n keskiarvoon verrattuna ja siten näiden sopimusten merkitys on huomattavasti

suurempi Suomessa kuin EU-maissa keskimäärin. Tästä huolimatta on epätoennäköistä, että kaikki EU:n jäsenmaat tulevat läheskään saavuttamaan asetettuja tavoitteita. Mm. Saksassa on jo rakenteilla tai suunnitelmat rakentamista vaille olemassa noin 30.000 megawatin uusista hiilivoimaloista ja samanaikaisesti suunnitelman mukaan maassa tullaan ydinvoimaloita sulkemaan, eikä uusia ydinvoimaloita rakenneta. Saksassa elinkeinoelämä katsookin, että kansainvälisten sopimusten tavoitteet ovat käytännössä mahdottomat niillä rajoituksilla ja kehitysnäkymillä, mitkä Saksassa ovat elinkeinoelämälle olemassa.

Ilmakehän hiilidioksidipitoisuuden kasvaminen ihmisen toimintojen seurauksena on koko ihmiskuntaa koskettava asia. Maapallon lämpötilan nousu hiilidioksidipitoisuuden kasvaessa muuttaa elinolosuhteita maapallolla monin eri tavoin ja koskettaa kaikkia ihmisiä kaikilla mantereilla. Tästä syystä hiilidioksidipitoisuuden rajoittaminen ilmakehässä on myös kaikkia kansoja koskettava ja velvoittava toimenpide. Erityisen tärkeätä on saada yhteisiin ponnisteluihin mukaan Yhdysvallat ja nopeasti tuotantoon lisäävät kehitysmaat. Yksin Kiinan osuus hiilidioksidipäästöjen lisäyksestä on ollut 80 % viimeisten 25 vuoden aikana kansainvälisen energiajärjestön IEA:n arvioiden mukaan.

Suomen Yrittäjät edellyttää, että Suomen hallitus tekee kaikkensa saadakseen kaikki maailman maat mukaan kasvihuonepäästöjen rajoittamiseen. Erityisen tärkeätä on saada mukaan Yhdysvallat sekä nopeasti tuotantoon lisäävät kehitysmaat.

Suomen Yrittäjät katsoo, että Suomen poliittisen johdon tekemät kansainväliset sitoumukset kasvihuonepäästöjen rajoittamiseksi ovat raskaat talouselämälle. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että Suomi saa suuresta sopeutumiskustannusosuudestaan ja korkeasta bioenergiaosuudestaan johtuen selvästi pienemmän rajoitustavoitteen kuin -20 %. Lisäksi kaikki keinot täytyy olla täysimääräisesti käytettävissä päästöjen rajoittamiseksi. Suomen on hyväksyttävä sekä lisäydinvoiman että mahdollisesti myöskin merkittävässä määrin vesivoiman lisärakentaminen päästösitoumusten täyttämiseksi, sekä toimittava aktiivisesti turpeen määrittelemiseksi hitaasti uusiutuvaksi energiaraaka-aineeksi.

Suomen Yrittäjät pitää Suomen hallituksen tekemiä kansainvälisiä sitoumuksia kasvihuonepäästöjen rajoittamiseksi raskaina elinkeinoelämälle. Suomen osuuden EU:n taakanjaossa tulee olla selvästi pienempi kuin 20 %:n vähennys päästöissä vuoden 1990 tasosta. Tämä edellyttää myös, että täysimääräisesti hyödynnetään kaikki keinot vähäpäästöisen energian tuottamiseksi. Tämä tarkoittaa uutta ydinvoimaa sekä mahdollisesti myös merkittävästi vesivoimaa energian tuotannossa ja aktiivista toimintaa turpeen määrittelemiseksi hitaasti uusiutuvaksi energiaraaka-aineeksi.

Suomen tuotantorakenteen ollessa kansainvälisen mittapuun mukaan energiavaltaista ja etäisyyksien pitkiä tulee erityistä huolta kantaa Suomen elinkeinoelämän kilpailukyvyistä uusiin kansainvälisten normien mukaisiin päästöta-

voitteisiin sopeutumisessa. Suomen tuotanto on hyvin energiavaltaista johtuen tuotannon rakenteesta, eikä siitä syystä, että täällä käytettäisiin huonoa ja energiaa tuhlaavaa teknologiaa. Päinvastoin suomalainen teknologia on omalla alallaan energian käytön suhteen maailman huippuluokkaa. Siitä syystä on kansainvälisen ilmastopolitiikan kannalta aivan nurinkurista, jos täältä kansainvälisten ilmasto- ja energiapäästörajoitusten johdosta siirrettäisiin tuotantoa sellaisiin maihin, joissa päästöt tuotantoa kohti ovat suuremmat kuin Suomessa. Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla päästöt ovat vuodesta riippumatta 80-120 g hiilidioksidia/KWh, kun vastaava päästö Kiinassa on noin 750 g. Näin ollen kansainvälisen ilmasto- ja energiavoitteiston kannalta on järkevää ja tavoiteltavaa pitää tuotanto Suomessa sekä kehittää ja laajentaa sitä yhä edelleen käyttäen maailman huippuluokan energiaa säästävää ja vähäpäästöistä tuotantoteknologiaa.

Suomen Yrittäjät edellyttää, että suomalaisen tuotannon kilpailukyvyistä on huolehdittava myös energiavaltaisilla aloilla. Energiavaltaisen tuotannon laajentaminen Suomessa on kansainvälisen ilmastopolitiikan kannalta parempi ratkaisu kuin tuotannon siirtäminen halvan ja huonon teknologian maihin.

Ilmasto- ja energiapolitiikan kansainvälisiin sopimuksiin sopeutuminen täytyy Suomessa tehdä siten, että siitä aiheutuvat lisäkustannukset ja haitta myös muulle kuin energiavaltaiselle tuotannolle on mahdollisimman vähäinen. Energian osuus tuotantokustannuksista on varsinaisen raskaan tuotannon ulkopuolella suhteellisen vähäinen. Kuitenkin kaikkeen energian käyttöön kohdistuva kustannusten nousu loisi inflaatiopaineita kauttaaltaan elinkeinoelämään heikentäen mm. palkansaajien ostovoimaa. Tämä puolestaan heijastuisi palkansaajien korkeampina palkankorotusvaatimuksina seuraavilla tulopoliittisilla kierroksilla heikentäen maan kilpailukykyä kauttaaltaan. Kansainvälisiin sopimuksiin perustuvaa ilmasto- ja energiastategiaa ei saa päästää aiheuttamaan tällaista hinta-palkka –kierrettä Suomen kansantalouteen. Tästä syystä on pidettävä huolta siitä, että elinkeinotoimintaan ei aiheudu merkittäviä kustannuspaineita harjoitetusta politiikasta.

Suomen Yrittäjät edellyttää, että ilmasto- ja elinkeinostrategiassa ei aiheuteta suuria kustannuspaineita raskaan teollisuuden ulkopuoliselle muulle elinkeinotoiminnalle. Tällaiset suuret lisäkustannukset aiheuttaisivat hinta-palkka –kierteen ja yleisen kilpailukyvyn heikkenemisen Suomessa, ja se on vältettävä.

Euroopan unionissa toteutetaan yksipuolisesti ns. päästökauppaa kasvihuonekaasupäästöjen rajoittamiseksi. Päästökaupalla tarkoitetaan sellaista järjestelyä, jossa kasvihuonepäästöjä tuottavat laitokset ovat velvollisia omistamaan päästömääräänsä vastaavan määrän päästöoikeuksia. Näitä oikeuksia laitokset voivat ostaa ja myydä keskenään. Euroopan unionin ensimmäisen päästökauppakauden piiriin kuuluvat yli 20 megawatin tehoiset polttolaitokset sekä joidenkin teräs-, mineraali- ja metsäteollisuuslaitosten ja prosessien hiilidioksidipäästöt. Suomessa päästökaupan piirissä on noin 550 yritystä. EU:n pääs-

tökauppadirektiivin mukaan jaetaan EU:n jäsenmaille tietty määrä päästöoikeuksia annettavaksi oman maan energiayrityksille. Päästökauppadirektiivin käyttöönotto on käytännössä johtanut siihen, että hinnat markkinoilla ovat määräytyneet päästökauppaoikeuksien hinnoilla lisätyillä marginaalihinnoilla. Tämä on tarkoittanut sitä, että ne yritykset, joilla on ilmaisia päästökauppaoikeuksia, ovat saaneet merkittävän ansiottoman tulonnousun päästökauppaoikeusjärjestelmästä. Tämä siitä syystä, että jäsenmaat, myös Suomi, ovat jakaneet päästökauppaoikeudet maansa energiayrityksille ilmaiseksi. Päästökauppadirektiivin tavoitteena on hillitä energiantuotannosta aiheutuvia kasvihuonepäästöjä eikä lisätä energiayhtiöiden voittoja. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi olisi perusteltua, että päästökauppaoikeudet olisivat energiayhtiöille maksullisia. Näin saaduilla tuloilla voitaisiin joko tukea muuta vähäpäästöistä energiantuotantoa tai käyttää näin saatuja tuloja esim. välillisten työvoimakustannusten alentamiseen.

Suomen Yrittäjät katsoo, että EU:n päästökauppadirektiivin mukaiset Suomelle myönnetyt päästökauppaoikeudet tulee antaa energiayhtiöille vastikkeellisesti, jolloin osa päästökaupan tuomista epäkohdista poistuu. Näin saadut tulot tulee käyttää energian säästötoimenpiteisiin ja vähäpäästöisen energian kehittämiseen sekä välillisten työvoimakustannusten alentamiseen. Suomen hallituksen tulee pyrkiä muuttamaan direktiiviä siten, että päästöoikeuksien hinta ei suoraan nosta kaiken tuotetun sähkön hintaa täysmääräisesti markkinoilla.

Vähäpäästöisemmän tuotannon aikaansaamiseksi tarvitaan uutta teknologiaa ja uusia liiketoimintatapoja. Suomalainen yritystoiminta on teknologisesti korkealla tasolla myös energia-alalla. Suomalaiset yritykset ovat siten hyvässä asemassa uuden liiketoiminnan kehittämiseen ilmasto- ja energia-alalla. Monet pienet ja keskisuuret yritykset ovat vikkeliä kehittämään uutta teknologiaa ja uusia liiketoimintatapoja aiempaa vähempipäästöisen teknologian käyttämisessä. Suomen ilmasto- ja energiastategiassa tuleekin painottaa myös suomalaisen tuotannon ja osaamisen kehittämistä yhtenä osana kansallista strategiaa. Jo nyt on nähtävissä, että suomalaiset yritykset ovat hyvin nopeasti päässeet mukaan kansainvälisen kehitykseen uuden vähempipäästöisen teknologian kehittämisessä. Alalla on hyviä mahdollisuuksia korkean teknologian ja hyvän insinööritaidon omaaville yrityksille kehittyä myös kansainvälisiksi toimijoiksi markkinoilla.

Suomen Yrittäjät edellyttää, että kansallisessa ilmasto- ja energiastategiassa painotetaan voimakkaasti suomalaisen alan tuotannon ja osaamisen kehittämistä. Suomella on hyvät mahdollisuudet olla yksi maailman johtavia maita energia- ja vähäpäästöisen tuotannon alalla. Ala on voimakkaasti kasvava ja luo hyviä työpaikkoja osaavalle työvoimalle myös Suomessa, kun perusedellytykset tämän tuotannon kehittämiselle pidetään kunnossa.

Öljyä, hiiltä ja kaasua käytetään polttoaineena siitä syystä, että se on halpaa ja tekniikaltaan hyvin käyttökelpoista polttoainetta. Vaihtoehtoisten energioiden käyttöä rajoittaa se, että niiden hinta on korkea, teknologia on vielä suhteellisen kömpelöä ja näin ollen niiden käytettävyys asiakkaan näkökulmasta ei ole hyvä. Vaihtoehtoisten energioiden käyttö lisääntyy voimakkaasti vasta sitten, kun ne ovat hinnaltaan edullisempia kuin hiilidioksidipäästöjä tuottavat kilpailevat vaihtoehdot. Öljyä on edelleenkin helposti pumpattavissa, mutta pidemmällä aikavälillä sen tuotantokustannukset nousevat, kun sitä joudutaan pumppaamaan yhä hankalammista paikoista. Kivihiilen ja kaasun osalta ei vielä pitkään aikaan tule vastaan tilanne, jolloin tuotantokustannukset olennaisesti nousisivat nykyisestä tasosta. Vaihtoehtoisten energioiden ja niiden kanssa kilpailevien öljyn, hiilen ja kaasun suhteellisia hintoja maailmanmarkkinoilla voitaisiin muuttaa, jos voitaisiin yleisesti säätää kaikissa maissa riittävät energiaverot kasviuonepäästöjä aiheuttaville polttoaineille. Tämä ei kuitenkaan käytännössä ole mahdollista, koska erityisesti kasviuonepäästöjä aiheuttavia polttoaineita runsaasti omistavilla mailla on selkeä oma motiivi asiassa. Tästä syystä ainoa mahdollisuus merkittävästi vaikuttaa vaihtoehtoisten energioiden ja kasviuonepäästöjä aiheuttavien polttoaineiden suhteelliseen hintaan on vaihtoehtoisten energioiden tekniikan ja teknologian kehittäminen, jotta niistä tulee entistä kilpailukykyisempi vaihtoehto.

Suomen Yrittäjät edellyttää, että Suomi panostaa voimakkaasti vaihtoehtoisten energiamuotojen teknologian kehittämiseen ja nopeaan omaksumiseen Suomessa. Suomen tulee olla eturivissä tällaisen teknologian kehittämisessä ja pyrkiä sen lisäämiseen myös kansainvälisillä areenoilla.